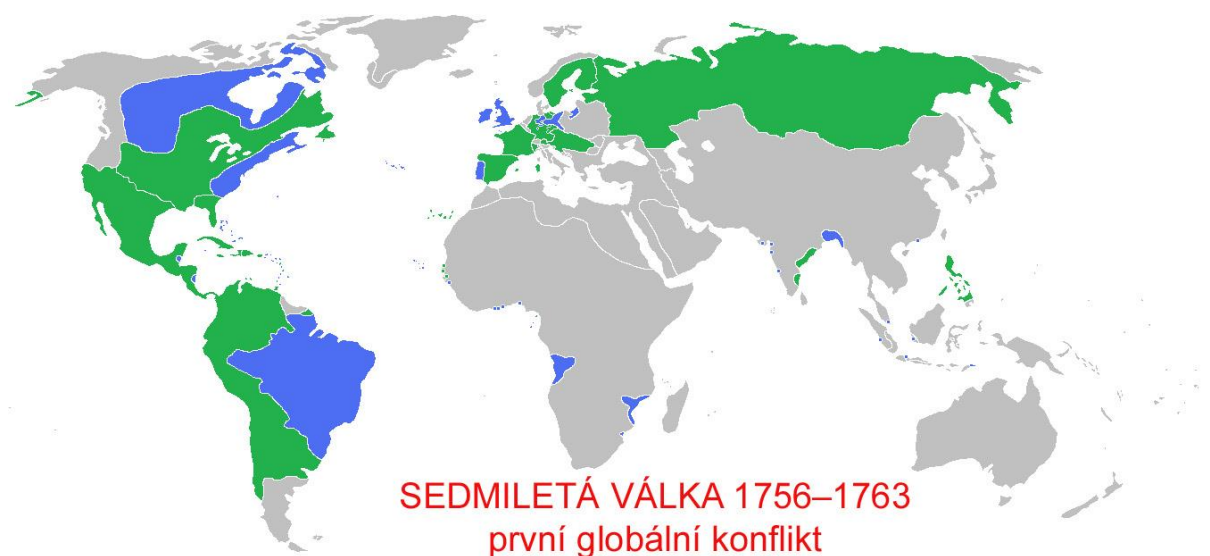

LEGENDA - TROCHU HISTORIE - SEDMILETÁ VÁLKA A BITVA U ŠTĚRBOHOL

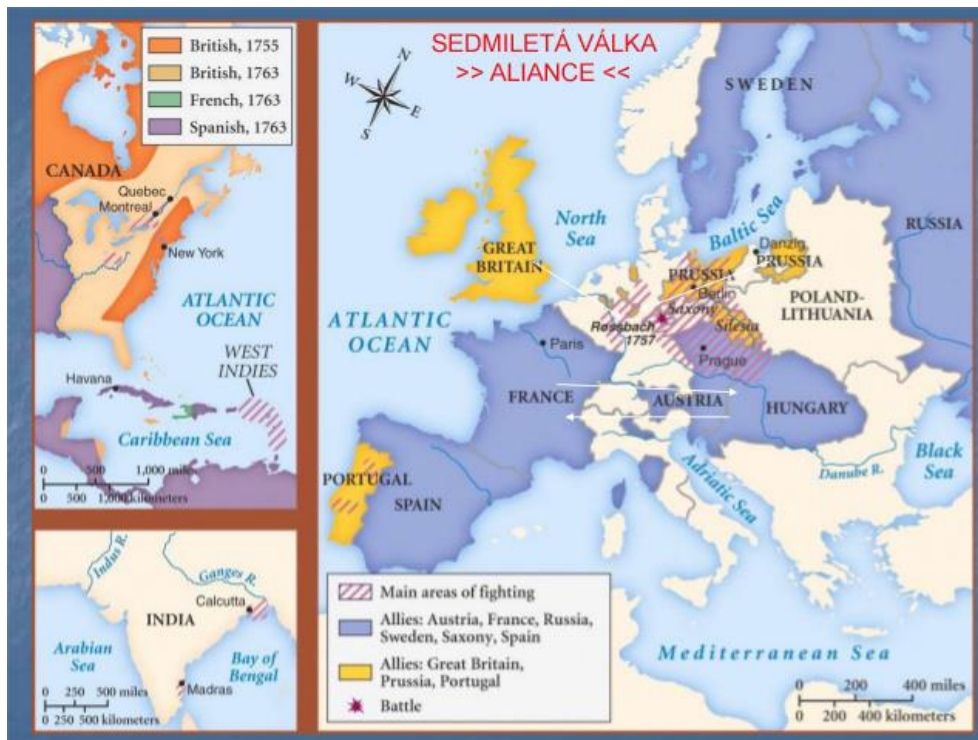
Napřed si připomeneme trochu historie. Nebaví některé z vás dějepis? Ale historie, to jsou přece nejrůznější vzrušující příběhy, které se staly dříve, než můžeme pamatovat a které si nezadájí s mnoha akčními filmy. A letopočty se teď zrovna učit nemusíme. Přečtěte si, co se dělo na místě závodu před 260 lety. A staňte se na jeden den třeba mušketýry nebo granátníky, kteří se v bitvě dostali do těžko řešitelné situace.

Podle barev na mapě rozpoznáte, které státy stály na jedné a druhé straně války

6. května 2017 uplyne 260 let od bitvy u Štěrbohol. Je to historie, kterou dnes málokdo zná. Přitom to ale nebyla žádná drobná šarvátka, ale část války, kterou můžeme bez rozpaků označit za první celosvětový konflikt. Připomeneme si ji při našem závodě. Zkusíme plnit úkoly, které se budou trochu podobat tomu, co museli zvládnout vojáci na obou válčících stranách na pochodu, při životě v kasárnách či kvartýrech nebo táborech a třeba i v bitvě. Podívejte se napřed na nějakou historickou mapu, jak vypadala Evropa, hlavně Evropa střední. Zhruba tam, kde dnes leží Polsko a východní část Německa, severně od našich hranic, se rozkládalo Pruské království. Nejde říci, že by všechny evropské státy v té době byly zrovna mírumilovné, ale válečné choutky Pruska a jeho krále Fridricha II. (zvaného též Friedrich der Große, česky Fridrich veliký a přezdíváný "starý Fritz") byly opravdu veliké. Starý Fritz prý veřejně hlásal, že je potřeba napadnout každého, kdo se zrovna vyskytne okolo, a důvody případně předkládat až při vyjednávání o kapitulaci napadeného.

A tak v srpnu 1756 rozpoutal Fridrich II. první válku celosvětového rozsahu, později zvanou "sedmiletá". Boje se rozhořely v Evropě, severní i jižní Americe, Africe, Indii a na Filipínách.

A zde vidíte podrobněji Evropu v roce 1757, některá další místa bojů a uzavřené aliance mezi jednotlivými mocnostmi

Na jaře následujícího roku podnikl Friedrich rychlý úder směřovaný do centra Čech a v květnu se jeho vojska objevila před Prahou. Rakouské vojsko, ve kterém bojovalo mnoho Čechů (Už jste se podívali na tu mapu? Viděli jste, kde se v té době rozkládalo Rakouské císařství a které všechny země obsahovalo?), nebylo dobře připravené. Střet obou armád se měl odehrát východně od Prahy, kde rakouská armáda zaujala obranné postavení v oblasti mezi Vítkovem a Malešicemi. (I tady je dobré se podívat na mapu.)

Pruská armáda se blížila přibližně od Satalic a Kbel. Dne 6. května 1757, kolem desáté hodiny dopolední, vyrazila pruská jízda do útoku proti jízdě rakouské. První vlna byla úspěšně odražena, avšak další nápor Prusů obrátil rakouskou kavalerii na zmatený útek. Prchající skupiny jezdců směřovaly směrem ku Praze a ještě dále až k Benešovu. Velení pruských vojsk se ujal osobně král Friedrich II. a zaútočil na rakouské pravé křídlo. Rakouská pěchota, nyní zbavená podpory uprchlého jezdectva, byla nucena obrátit se pod silným tlakem nepřítele na ústup.

Kolem třetí hodiny odpoledne se rakouská obrana zcela zhroutila a po chaotickém útěku se mnohým vojákům podařilo dostat pod ochranu pražských hradeb - v síle asi 40 000 mužů. Následovalo obléhání Prahy pruskými vojsky. Proto musel Fridrich II. před Prahou zanechat velkou část své armády a ta mu potom chyběla v bitvě u Kolína 18. 6. 1757. V této bitvě utrpěl od rakouské armády vedené generálem Daunem těžkou porážku a začal se stahovat z Čech. Následně skončilo 20. 6. 1757 i obléhání Prahy.

Samotná bitva byla mnohem složitější, než jsme zde popsali. Bylo v ní mnoho náhod, zvrátů a nepochopitelných situací. Ti z vás, které to zajímá, mohou najít třeba na internetu spoustu podrobností a zajímavostí.

Jak jste četli, po bitvě ustoupili rakouští vojáci do Prahy. Avšak ne všichni, kteří bitvu přežili, měli to štěstí... Menší skupiny vojáků a markytánek se pokusily proniknout ku Praze oklikou přes vrch Smetanka a bažinatým údolím Rokytka. Zde byl jejich postup zpomalen složitým terénem. Ustupující vojáci se záhy ocitli v týlu rychle postupujících jednotek Prusů - zůstali tak odříznuti od bezpečné Prahy. V členitém prostoru mezi Hloubětínem a Hrdlořezy jim bylo setrvat několik dní. Museli se tu utábořit, obstarat si potřeby pro přežití, bedlivě sledovat pohyb nepřítele. Přitom se nezapomínalo na pravidelný výcvik - vždyť průnik ku Praze bude průnik bojem ...

POZNÁMKA

Markytánky (z německého die Marktfrau - trhovkyně) se staraly o stravu v armádách a měly právo prodávat ty nejnnutnější předměty (dopisní papír, tkaničky do bot, knoflíky, pálenku, ocet) za rozumné ceny. Byly vybírány správnou radou regimentu a poté jim bylo uděleno „oprávnění markytánky“, které upřesňovalo, že mají povinnost uposlechnout vojenských nařízení, mít stále při sobě pro vojáky nejdůležitější předměty a ty pak prodávat za přijatelné ceny.

ORGANIZACE ZÁVODU

Závod začne pravděpodobně v 9,00 a skončí do 17,00. Tento údaj ještě upřesníme a doplníme i dopravu a způsob, jak se na místo startu dostanete.

Co si na závod vezmete:

Vybavení družiny: stan (běžně používaný v oddíle na výpravy), polní lopatka, kotlík, sekera a nejméně 3 l vody na vaření. Tyto věci budou sloužit k modulu Přežití a necháte si je na místě startu závodu.

Vybavení jednotlivce: sirky, nůž, papír, tužka nebo propisovačka, 1 papírová koule přesně zadaných rozměrů (viz „Před závodem“, úkol č. 6). Tyto věci bude mít s sebou každý po celou dobu závodu.

Jídlo a pití na celý den – můžete si nechat na místě startu závodu.

MODULY ZÁVODU:

Před závodem:

Úkoly, které budete plnit ještě před tím, než samotný závod začne (Jedná se o modul „Před závodem“ – přečtete si pravidla Svojsíkova závodu nebo si je nechte vysvětlit od vašich vůdců.):

1) Podívejte se na krátký film o bitvě u Štěrbohol:

<https://www.youtube.com/watch?v=GtNPA3ZJAzo>

Tento úkol nebude bodován, nebudeme vás zkoušet z historie, ale doporučujeme vám se na film podívat. Získáte mnohem větší přehled o celé bitvě.

2) Vydejte se na družinovou výpravu do Štěrbohol. Pokud vaše družina nemůže vyrazit samostatně, může se do Štěrbohol vypravit i celý oddíl. Na kraji obce vyhledejte památník bitvy u Štěrbohol. Na tomto místě byl i vojenský hřbitov. Určitý počet bodů získáte za uskutečnění této výpravy. Doporučujeme vám projít a nastudovat si také terén závodu. To dělá každý rozumný vojevůdce. Můžete to stihnout jako část družinové výpravy do Štěrbohol, obě místa nejsou daleko od sebe. V údolí Rokytky pod Smetankou je několik tabulí naučného obsahu, některé z nich se týkají i bitvy u Štěrbohol.

3) Ve Štěrboholích se vyfotografujte u památníku. Z fotografie musí být zřejmé, kde jste se vyfotografovali. Hodnotit se bude kvalita fotografie a kompozice obrazu. Tuto fotografii použijete v bodu 5).

4) V blízkosti památníku je několik ulic s názvy, které se vztahují k vojenství a k bitvě u Štěrbohol. Najděte je, запиšte a vysvětlete, v čem jejich vztah k vojenství či bitvě spočívá. Množství názvů ulic a kvalita vašich odpovědí se také promítne do bodů, které v modulu „Před závodem“ získáte.

5) Z družinové výpravy a z úkolů 2 – 4 a případně z toho, co vás zaujalo, dalších fotografií a podobně udělejte malou prezentaci své družiny, kterou nám pošlete na mailovou adresu závodu nejpozději do 11. 4. 2017. Úkoly 2 - 4 budeme hodnotit na základě této prezentace. Prezentaci také vytiskněte na formát A4 – A3 a vezměte ji s sebou na závod.

6) Každý člen družiny vyrobí z papíru dělovou kouli o průměru 40 mm. Můžete použít mokrou technologii, nesmíte ale povrch koule polepit žádnou páskou z umělé hmoty (například izolepou), stáhnout gumičkami a podobně. Bude se hodnotit kompaktnost a pravidelnost tvaru i přesnost průměru koule. Tyto koule s sebou vezmete na závod pro případ ostrých střelb.

7) Na zahajovacím nástupu se vaše družina představí. Můžete použít družinový pokřik nebo nějaké jiné představení, nesmí být ale delší než 1 minuta. Nastoupíte buď v co nejdokonalejších skautských krojích nebo, pokud chcete, v „uniformách“ nebo „dobových oblecích“, které si družina připraví. Tady se vašim nápadům nekladou žádné meze, oblečení by ale mělo alespoň vzdáleně připomínat období kolem bitvy u Štěrbohol. Budeme hodnotit, jak jste se představili a kvalitu a stylovost vaší ústroje. Pokud budete mít kroj, určitě nebudete bodově poškozeni. Hodnotit se v tomto případě bude dokonalost a jednotnost vašich krojů.

ZÁVOD

Bude obsahovat tyto disciplíny - kontroly

- První pomoc
- Krizové situace
- Řešení problému

- Pozorování
- Vlast a skauting
- Tělesná zdatnost
- Zručnost
- Orientace
- Příroda
- Tajná disciplína
- Včasný návrat

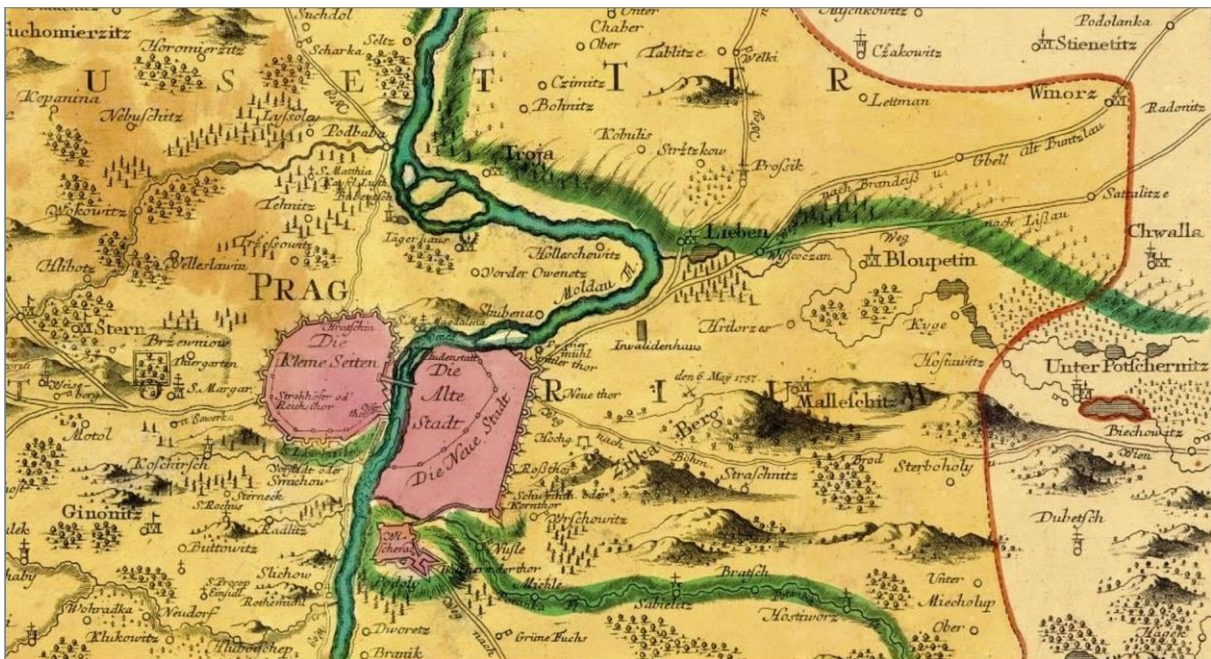
Může se stát, že vynecháme některou disciplínu, pokud nám pruská armáda při svém postupu neumožní ji realizovat.

PŘEŽITÍ

Inteligentní družina odhadne z vybavení pro tento modul, čeho se bude týkat. A pokud neodhadne, tak si aspoň užije momentu překvapení.

ZPĚTNÁ VAZBA

Tady se nemusíte připravovat. Na konci akce nám dáte vědět, jak se vám akce líbila.

A ještě jedna mapa. Opevněná Praha a okolí. Bojiště je na mapě vyznačeno. A najdete jistě mnoho názvů vesnic, které jsou dnes součástí Prahy.

Těšíme se na vás a přejeme vám, abyste v závodě uspěli a aby se vám líbil

Vašek, Jirka, Cyrano, Káča, Zuzka, Wendy, Martin

organizátoři závodu

A ještě poznámka - sledujte pravidelně stránky závodu. Situace na bojišti se mění každým okamžikem a může se stát, že se objeví něco nového. Slibujeme, že se neobjeví nic nového po 10. 4. 2017 - a to je váš termín pro odevzdání přihlášek.